

Szent Ambrus:

Van-e nagyobb büntetés, mint a megsebzett lelkiismeret?

3. „Mester, hát te mit mondasz?”

Az ószövetségi és jézusi etika, a szeretet kettős parancsolata alapján

Honnan hová:

Az ószövetségi törvény, parancsolatok és Jézus személye, tanítása közötti ellentét felől közelítsünk ahhoz a szemlélthez, hogy az ószövetségi törvények, rendelkezések jók és Isten kijelentésének részei! A törvény értelmezése torzíthatja a törvények igazságát. Jézus a törvény betöltője, személyében Isten megmutatta, mit jelent embernek lenni, tökéletesen Isten törvénye szerint élni.

Célrendszer

Téma	Hangsúly	Kognitív	Affektív	Pragmatikus
Az ószövetségi és jézusi etika	Isten törvénye jó, Jézus a törvény betöltője	Az ószövetségi törvény és Jézus etikája közötti kontinuitás megértése.	Annak a nézőpontváltásnak az elindítása, hogy a törvény nem korlátoz, hanem támpontokat ad.	A gyakorlatba való átültetése annak, hogyan tudom Jézust követve a parancsolatok szerint élni az életemet.

Óravázlat

- Motivációs feladat: egyénileg oldják meg a tankönyvi lecke első motivációs gyakorlatát! *„Készítsd el saját fontossági sorrendedet!” A legfontosabb 10 dolgot kell felsorolni, ami nélkül nem lenne teljes az élet (lehetnek személyek, értékek, tárgyak is. A felsorolás után fontossági sorrendbe kell ezeket tenni, és be kell számozni.)*
- A megoldás után osszák meg a csoportban az eredményt! Érdekes összehasonlítani csoporton belül, hogy ki, milyen szempontokat vett figyelembe. Mennyire egyeznek meg vagy különböznek egymástól az „értékrendek”, nézőpontok?
- Rávezető beszélgetés: a tankönyvben a nagy parancsolathoz kapcsolódó kérdésekről.
- Tanári előadás az ószövetségi törvényről, annak rendeltetéséről és a farizeusok törvény értelmezésének fonákságairól.

- Feladattár 3. feladata:
„Beszélgetsek arról, miért nehéz beismernie az embernek, hogy a szeretet hiányában elveszett, megsebzett lesz az élete?”
 Pl.:
 - Mert akkor el kell ismernie az embernek, hogy mások segítségére, szeretetére szorul.
 - Ez gyengeségnek tűnhet.
 - Sérti az ember függetlenségét.
 - Annyit csalódott már az ember, hogy nem akarja magát újra kitenni ennek.
- Csoportmunka: 2-3 kiscsoportban beszélgetsenek arról, miben segítheti a keresztyén embert az a hit, hogy Jézus Krisztus a megváltó betöltötte a törvényt, tökéletes volt. Mire hív bennünket Jézus ennek fényében az Ő követésében? Lehetséges irányok, válaszok a témában:
 - semmiképp sem perfekcionizmusra, sokkal inkább arra, hogy csodáljuk és imádjuk Őt azért, amit tett
 - arra, hogy igyekezzük még jobban odaszánni magunkat az engedelmességre
 - rádöbben arra, hogy még nem vagyunk tökéletesek
 - fontos, hogy Isten tökéletes- ez is ennek a kijelentésnek a része – akkor is, ha mi akaratát, döntéseit nem látjuk mindig annak
 - van egy követendő példa, aki előttünk járt
- Összegezzük az órán feltárt felismeréseket, készítsünk vázlatot a füzetbe a felismerésinkről! A füzetlapot osszuk két oszlopra: egyik oszlopba az kerüljön, amit már ismert volt a témában a tanuló számára, a másik oldalra pedig az új felismeréseket lehet gyűjteni.

Énekjavaslat

25. zsoltár, 273. dicséret

Valláspedagógiai, teológiai háttér:

- A posztmodern fiatal vallásossága pluralizált, individualizálódott, hasonlóan az őt körülvevő világhoz. Ez nem előny vagy hátrány, sokkal inkább sajátosság. Ezt folyamatosan szem előtt kell tartanunk, mikor ezzel a korosztállyal foglalkozunk. Előfordulhat, hogy inkább spirituális érdeklődéssel, mint vallásossággal, hívő életgyakorlattal találkozunk. Ez a törvényhez való viszonyt is meghatározza.
- Általánosságban elmondható, hogy a tizenéves korosztály nagyon nehezen fogad el egész „rendszereket”, az „egyház hitét”. Sokkal inkább annak egy-egy elemét tudja értelmezni. Nyilván azt, ami valamiért izgalmas, érdekes számára. Előfordulhat, hogy konzervatívabb közegekből származó fiatalok számára a nagyobb kihívás kilépni ezekből

az adott dogmatikus hitrendszerekből, és megtalálni a saját válaszokat a hit területén is.

- A Törvény magyarázata során több olyan etikai problémával találkozhatunk, amely a későbbiekben is előtérbe kerülhet az órákon. Adott egy stabil törvényi rendszer, ami jó az embernek, de nyilvánvalóan kötöttséget jelent, lemondásokkal jár. Ezért Jézus törvényt magyarázata leleplező erejű, és rávilágít arra, milyen fonákságok kísérik a törvény látszólagos megtartását. Tulajdonképpen kijózanító erejű, amit mond, és nyilvánvalóvá teszi, hogy képtelenség ezt a törvényt megtartani. Hasznos és keretet ad az emberi életnek, a jóra hív és megmutatja a legjobbat, mégis kudarcra van ítélve a próbálkozásunk. Ugyanakkor a nagy parancsolat együttes tárgyalásával behozhatjuk az evangélium felszabadító erejét, és annak üzenetét, hogy Isten szeretete táplálja az életünket.
- Több elképzelés is létezik Jézus törvényértelmezésével kapcsolatban:
 - Jézus visszaállítja az ószövetségi törvényt, megtisztítja a farizeusi értelmezésétől
 - Jézus eltörli a törvényt
 - Jézus betölti azt (Fontos, hogy a Mt 5, 17 nem egyenlő a törvény visszaállításával, hanem újrafogalmazódik, új értelmezést nyer Krisztusban. Ezt jelenti a törvény betöltése.)

Sebestyén Jenő kontinuitást lát a törvény és evangélium közt az ószövetségi és újszövetségi értelmezést szemlélve.

Érdekes a téma szempontjából a gazdag ifjú példázata (Mt 19, 16-26). Ebben Jézus elismeri az ifjú állítását és törekvéseit a törvény betartására vonatkozóan. Azonban a példázat második felében lévő feltételt már nem tudja teljesíteni az ifjú, ami túlmutat a szigorú törvényi kereten és gyengeségére utal.

- Érdekes a téma kapcsán szem előtt tartanunk:
 - **Karl Barth** az evangélium és törvény viszonyát nem ellentétesen értelmezi, hanem a kettő közti harmóniára hívja fel a figyelmet: „A szövetség ládájába volt bezárva a törvény.” A törvény az evangéliumban, tehát Isten ígéréteiben adatott. Egyértelműen látszik ebben az elgondolásban az evangélium prioritása. Az ígélet megelőzte a törvényadást. Először az evangéliumot kell meghallani, aztán a törvényt.
 - A törvény haszna formailag a Gal 3, 24-re épül, ahol Pál a törvényt ahhoz az erőszakú rabszolgához (pedagogosz) hasonlítja, aki a kiskorú gyerekeket kíséri az iskolába. A törvény ezt a pedagógiai szerepet töltötte be. A levél értelme szerint a törvénynek ez a kísérő funkciója megszűnt Jézus eljövételével.
 - Az evangélium nem egyenlő a törvénnyel, és ez fordítva is így van. Ha először evangéliumról és utána a törvényről beszélünk, akkor ezen Isten Igéjét értjük. Isten Igéje vigasztal, gyógyíthat, megeleveníthet, de ítélhet és büntethet is.
 - „Ahol megnövekedett a bűn, ott kiáradt a kegyelem”- hangzik az örömmel. Isten kegyelme maga Jézus Krisztus, aki megszabadít a bűn és a halál törvényétől (Róm 8,2). Ez a törvény nem kárhoztat minket engedetlenségünk és hitetlenségünk miatt. Jézus Krisztus adja meg nekünk azt, amire szükségünk van: az erőnek, a szeretetnek, és a józanságnak a Lelkét (2 Tim 1, 6-7).

Módszertani javaslatok

- Fontos, hogy érezzük a csoportban lévő folyamatokat, és ha a tökéletességre törekvés csíráját sem látjuk, helyezzük a hangsúlyt arra, miért fontos törekedni arra, ami jó, és megtenni mindent Isten segítségét kérve azért, hogy a jó utat válasszuk. Ha pedig nagyon perfekcionista válik a csoport, hangsúlyozzuk azt, mennyire rá vagyunk szorulva Isten kegyelmére, hiszen tökéletesen csak Jézus tudta megtartani a törvényt. Mély területeket érinthet ez a téma, érdemes rászánni több órát is. Törekedjünk arra, hogy minél több gyakorlati élethelyzetet beszéljünk meg, illetve ezekhez csatoljuk az elméletet!
- Ez a problémakör is kiváló vitatémákat tartogat, éljünk ezzel a lehetőséggel újra és újra az osztályban. Rendkívül gazdagító lehet, ha a tanulók ki tudják fejteni! Álláspontjukat, és megtanulnak egymástól tanulni. Ügyeljünk arra, hogy a vita nem versenyhelyzet, vagy győztes-vesztes játszma, hanem egymás véleményének a meghallgatása, és a saját álláspont kifejtésének a tudománya...
- Bár ez a téma is érinti a Tízparancsolatot, ne menjünk bele részletesen az egyes parancsolatok értelmezésébe, hiszen erre lesz még mód a modul további egységeiben.
- Érdemes időt szánni arra, hogy az ószövetségi törvényekből szemelvényekkel dolgozzunk! Mutassunk rá kortörténeti információkkal arra, miért voltak fontosak ezek a törvények, szabályok abban a korban!

4. Ki vagyok én?

Honnan hová:

Az önmeghatározás, identitás keresésében a „Ki vagyok én?” kérdéstől az Istené vagyok, hozzá tartozom, Benne találok meg magam” válaszig szeretnénk eljutni.

Célrendszer

Téma	Hangsúly	Kognitív	Affektív	Pragmatikus
Ki vagyok én?	Istené vagyok, és ez jó nekem.	Az ember teremtmény. Az Istennel megromlott kapcsolat Krisztusban állt helyre.	Arra való rácsodálkozás, hogy Istenhez tartozom, az Övé vagyok.	Mi a feladatom, küldetésem a világban, mit jelent, hogy felelős vagyok magamért, a tetteimért?